

DECIZIE

18 decembrie 2013

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit
al Curții Supreme de Justiție

în componența:

Președintele completului, judecătorul Valeriu Doagă
Judecătorii Nicolae Clima, Iuliana Oprea
Sveatoslav Moldovan, Ion Corolevski

examinând recursurile declarate de către Tatiana Gîrla și notarul public Victor Bicec, în pricina civilă la cererea de chemare în judecată a Tatianeî Gîrla împotriva notarului public Victor Bicec cu privire la obligarea eliberării certificatului de moștenitor legal, împotriva deciziei Curții de Apel Chișinău din 11 iunie 2013, prin care a fost admis apelul declarat de către notarul public Victor Bicec, casată integral hotărârea Judecătoriei Hîncești din 25 martie 2013 și emisă o nouă hotărâre cu privire la respingerea acțiunii și deciziei suplimentare a Curții de Apel Chișinău din 07 noiembrie 2013, prin care a fost admisă parțial cererea notarului public Victor Bicec cu privire la încasarea cheltuielilor de judecată,

c o n s t a ț ă:

La 04 februarie 2013, Tatiana Gîrla a depus o cerere de chemare în judecată împotriva notarului public Victor Bicec cu privire la obligarea eliberării certificatului de moștenitor legal.

În motivarea acțiunii reclamanta a indicat că la 14 ianuarie 2013, a expediat în adresa pârâtului o cerere, prin care a solicitat eliberarea certificatului de moștenitor legal pe partea de avere rămasă după decesul soțului său Boris Gîrla, care a decedat la 25 octombrie 2011, însă ulterior, a primit înapoi scrisoarea menționată, indicându-se că destinatarul refuză să o primească.

Consideră că refuzul notarului de a primi cererea, cît și de a elibera certificatul de moștenitor legal este neîntemeiat.

Menționează că conform art. 1517 din Codul civil, termenul de acceptare a succesiunii este de 6 luni de la data deschiderii ei, astfel, ea a depus în termen declarația de acceptare a succesiunii, deoarece o parte din avere a fost acceptată și a fost eliberat certificat de moștenitor legal.

Susține că conform art. 64 alin. (1) și (2) din Legea cu privire la notariat, certificatul de moștenitor se eliberează de notar moștenitorilor sau statului la locul deschiderii succesiunii în termenul stabilit de legislația civilă. Certificatul de moștenitor se eliberează moștenitorilor care au acceptat succesiunea în modul stabilit de legislația civilă pe numele tuturor moștenitorilor sau, la dorința lor, fiecărui în parte.

Conform art. 1556 din Codul civil, persoanele recunoscute ca moștenitori pot cere notarului de la locul deschiderii succesiunii eliberarea certificatului de moștenitor.

Susține că ea este unicul moștenitor, care a acceptat succesiunea în termenul prevăzut de lege, iar refuzul notarului de a primi cererea și de a elibera certificatul de moștenitor este ilegal.

Prin urmare, solicită obligarea pârâtului de a-i elibera certificat de moștenitor legal asupra averii rămase după decesul soțului său, Boris Gîrla și, anume, asupra masei succesoriale, compusă din terenul de construcție cu nr. cadastral 5301202.654, cu suprafața de 0,07 ha, casa de locuit individuală cu nr. cadastral 5301202.654.01, cu suprafața de 130,6 m.p. și construcție accesorie cu nr. cadastral 5301202.654.02, cu suprafața de 30,0 m.p. din str. Miorița, 1, 3, or. Hîncești și încasarea cheltuielilor de judecată.

Prin hotărârea Judecătoriei Hîncești din 25 martie 2013 a fost admisă acțiunea și a fost obligat notarul public Victor Bicec să elibereze Tatianeii Gîrla certificatul de moștenitor legal asupra bunurilor imobile rămase după decesul lui Boris Gîrla din str. Miorița, 1, 3, or. Hîncești – teren pentru construcții cu suprafața de 0,07 ha, cu nr. cadastral 5301202.654, casa de locuit individuală cu suprafața de 130,6 m.p., cu nr. cadastral 5301202.654.01 și construcție accesorie cu suprafața de 30 m.p., cu nr. cadastral 5301202.654.02. A fost încasată de la notarul public Victor Bicec în beneficiul statului taxa de stat în sumă de 200 lei. Au fost respinse solicitările notarului public Victor Bicec cu privire la compensarea cheltuielilor în legătură cu prezentarea în instanța de judecată.

Prin decizia Curții de Apel Chișinău din 11 iunie 2013 a fost admis apelul declarat de către notarul public Victor Bicec, casată integral hotărârea primei instanțe și emisă o nouă hotărâre, prin care acțiunea a fost respinsă ca neîntemeiată.

La 19 iulie 2013, Tatiana Gîrla a declarat recurs împotriva deciziei instanței de apel, solicitând admiterea recursului, casarea deciziei instanței de apel și menținerea hotărârii primei instanțe.

Recurenta-reclamanta Tatiana Gîrla, în motivarea recursului, a indicat că nu este de acord cu decizia instanței de apel, deoarece nu au fost constatate și elucidate pe deplin circumstanțele importante pentru soluționarea pricinii în fond și au fost încălcate și aplicate greșit normele de drept material.

Menționează că notarul public Victor Bicec a declarat în primă instanță că recunoaște acțiunea sa, confirmând încă o dată refuzul de a elibera certificat de moștenitor legal.

La 25 iulie 2013, în termenul prevăzut de lege, notarul public Victor Bicec a declarat recurs împotriva deciziei instanței de apel, solicitând admiterea acestuia, casarea deciziei instanței de apel în partea încasării cheltuielilor de judecată și emiterea în această parte a unei noi hotărâri cu privire la încasarea de la intimată a cheltuielilor de judecată în sumă de 2275 lei.

Recurentul-pârât notarul public Victor Bicec, în motivarea recursului, a indicat că nu este de acord cu decizia instanței de apel. Menționează că la 05 iunie 2013, a depus în instanța de apel o cerere, prin care a solicitat încasarea de la intimată a cheltuielilor de judecată, care constau din suma de 200 lei pentru timpul de muncă pierdut, taxa de stat pentru depunerea apelului în sumă de 75 lei și

cheltuielile de asistență juridică în sumă de 2000 lei, însă instanța de apel, dispunând admiterea apelului, casarea integrală a hotărârii primei instanțe și emiterea unei noi hotărâri cu privire la respingerea acțiunii, nu s-a pronunțat asupra cheltuielilor de judecată suportate de către el la judecarea acestei pricini.

Consideră că decizia instanței de apel a fost pronunțată cu neaplicarea legii, care trebuia să fie aplicată.

Prin referința depusă la 11 septembrie 2013 Tatiana Gîrla a solicitat respingerea recursului declarat de către notarul public Victor Bicec ca fiind inadmisibil.

În conformitate cu art. 440 alin. (2) Codul de procedură civilă, completul din 3 judecători prin încheierea din 19 septembrie 2013 a considerat recursurile admisibile și a dispus examinarea fondului de un complet din 5 judecători.

Prin încheierea Curții Supreme de Justiție din 09 octombrie 2013 a fost ridicată de la examinare în ordine de recurs pricina civilă menționată și restituită în instanța de apel pentru emiterea unei decizii suplimentare.

Prin decizia suplimentară a Curții de Apel Chișinău din 07 noiembrie 2013 a fost admisă parțial cererea notarului public, Victor Bicec cu privire la încasarea cheltuielilor de judecată și a fost încasat de la Tatiana Gîrla în beneficiul notarului public Victor Bicec cheltuielile de asistență juridică în sumă de 1000 lei.

La 28 noiembrie 2013, notarul public Victor Bicec a declarat recurs împotriva deciziei suplimentare a instanței de apel, solicitând admiterea acestuia și casarea deciziei suplimentare a instanței de apel, cu încasarea cheltuielilor de judecată în sumă de 2275 lei.

Recurentul notarul public Victor Bicec, în motivarea recursului, a indicat că nu este de acord cu decizia suplimentară a instanței de apel.

Consideră că cheltuielile de asistență juridică încasate de la intimată în beneficiul său în sumă de 1000 lei nu corespund plăților achitate de către el avocatului, fapt confirmat prin bonul de plată nr. 270734 din 03 iunie 2013, iar aceste cheltuieli suportate de către el au fost reale, deoarece în aceste cheltuieli au fost prevăzute acțiunile avocatului efectuate în vederea luării cunoștinței cu materialele dosarului, întocmirii cererii de apel și participării sale la examinarea cererii de apel, participării suplimentare în instanța de apel la 07 noiembrie 2013 și întocmirii recursului suplimentar.

De asemenea, consideră că instanța de apel a ignorat probele anexate la materialele dosarului, care confirmă timpul pierdut de către el,

Totodată, consideră că concluzia instanței de apel precum că la materialele dosarului lipsește vreo dovadă de achitare a taxei de stat în sumă de 75 lei este pripită, deoarece în cererea de apel a fost indicat că a fost anexat bonul de plată a taxei de stat, iar în caz, contrar, instanța de apel putea să restituie cererea de apel din motivul neachitării de fapt a taxei de stat, fapt care nu s-a întâmplat.

În conformitate cu art. 444 Codul de procedură civilă, recursul se examinează fără înștiințarea participanților la proces.

Studiind materialele dosarului, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție consideră recursurile neîntemeiate și care urmează a fi respinse cu menținerea deciziei instanței de apel din următoarele considerente.

În conformitate cu art. 445 alin. (1) lit. a) Codul de procedură civilă, instanța, după ce judecă recursul, este în drept să respingă recursul și să mențină decizia instanței de apel.

Înaintând prezenta cerere de chemare în judecată, Tatiana Gîrla a solicitat obligarea notarului public Victor Bicec de a-i elibera certificat de moștenitor legal asupra averii rămasă după decesul soțului său, Boris Gîrla și, anume, asupra masei succesoriale, compusă din terenul de construcție cu nr. cadastral 5301202.654, cu suprafața de 0,07 ha, casa de locuit individuală cu nr. cadastral 5301202.654.01, cu suprafața de 130,6 m.p. și construcție accesorie cu nr. cadastral 5301202.654.02, cu suprafața de 30,0 m.p. din str. Miorița, 1, 3, or. Hîncești și încasarea cheltuielilor de judecată, acțiune care a fost admisă de către prima instanță.

Instanța de apel, fiind investită cu judecarea apelului declarat de către notarul public Victor Bicec, a ajuns la concluzia temeiniciei acestuia, casând integral hotărârea primei instanțe și pronunțând o nouă hotărâre, prin care a respins acțiunea ca neîntemeiată.

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție, analizând materialele anexate la dosar, în coraport cu legislația în vigoare ce guvernează raportul juridic litigios, a ajuns la concluzia că soluția dată de către instanța de apel este una întemeiată și legală.

În susținerea concluziei enunțate, se reține că pe parcursul judecării pricinii s-a constatat că la 25 octombrie 2011, a decedat soțul Tatiane Gîrla, Boris Gîrla, fapt confirmat prin certificatul de deces (f. d. 3).

La 20 iunie 2012, notarul public Victor Bicec a eliberat Tatiane Gîrla certificatul de moștenitor legal asupra averii succesoriale rămasă după decesul soțului său, care constă din partea socială din capitalul social al SRL „Transbigservice”, a cărei valoare constituie 348 274, 53 lei.

De asemenea, s-a constatat că la 10 ianuarie 2013, Tatiana Gîrla a expediat în adresa notarului public Victor Bicec o cerere, prin care a solicitat eliberarea certificatului de moștenitor legal asupra casei de locuit cu nr. cadastral 5301202.654.01, care este situată pe lotul de pământ cu nr. cadastral 5301202.654 din str. Miorița, 1, 3, or. Hîncești, anexând copia pașaportului tehnic de pe casă, copia titlului de autentificare a dreptului deținătorului de teren, copia adeverinței de inventariere cu drept de proprietate, certificatul privind valoarea bunului imobil, certificatul privind lista restanțelor și extrasul din Registrul bunurilor imobile.

Din materialele dosarului rezultă că cererea Tatiane Gîrla din 10 ianuarie 2013 cu actele anexate au fost expediate notarului public, însă plicul nu a fost înmînat destinatarului, fiind aplicată inscripția - destinatarul refuză să primească plicul (f. d. 15).

În acest context, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție consideră că instanța de apel just a stabilit că Tatiana Gîrla a interpretat inscripția de pe plic ca fiind un refuz al notarului public Victor Bicec în eliberarea certificatului de moștenitor legal, însă această inscripție de pe plic nu poate fi calificată ca refuzul notarului de a elibera certificatul de moștenitor legal.

La materialele dosarului nu au fost anexate probe pertinente și veridice, care ar confirma primirea de către notarul public a cererii recurente-reclamante cu

privire la eliberarea certificatului de moștenitor legal din 10 ianuarie 2013 sau refuzul primirii acestei cererii.

Mai mult ca atât, la 21 februarie 2013, prin cererea nr. 45, notarul public Victor Bicec a solicitat Tatianeî Gîrla prezentarea acesteia la biroul notarului pentru stabilirea termenului de valabilitate a extraselor eliberate de OCT Hîncești la terenul agricol și cel pentru construcții, precum și pentru eliberarea certificatelor de moștenitor și a certificatelor de proprietate la următoarea avere: teren agricol, teren pentru construcție, automobil, remorcă, depunere bănească, acțiuni (f. d. 25).

Prin urmare, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție consideră că instanța de apel temeinic și legal a respins acțiunea ca neîntemeiată, iar recurenta-reclamantă nu a invocat în cererea de recurs nici un argument, ce ar răsturna concluzia instanței de apel.

Din materialele dosarului rezultă că la 05 iunie 2013, notarul public Victor Bicec a depus în instanța de apel o cerere, prin care a solicitat încasarea de la Tatiana Gîrla a cheltuielilor de judecată, care constau din suma de 200 lei pentru timpul de muncă pierdut, taxa de stat pentru depunerea apelului în sumă de 75 lei și cheltuielile de asistență juridică în sumă de 2000 lei (f. d. 66).

În conformitate cu art. 94 alin. (1) CPC, instanța judecătorească obligă partea care a pierdut procesul să plătească, la cerere, părții care a avut câștig de cauză cheltuielile de judecată, iar dacă acțiunea reclamantului a fost admisă parțial, acestuia i se compensează cheltuielile de judecată proporțional părții admise din pretenții.

În conformitate cu art. 96 alin. (1) CPC, instanța judecătorească obligă partea care a pierdut procesul să compenseze părții care a avut câștig de cauză cheltuielile ei de asistență juridică, în măsura în care acestea au fost reale, necesare și rezonabile.

Din materialele dosarului rezultă că la 03 iunie 2013, notarul public Victor Bicec a achitat avocatului Arcadii Crainic pentru acordarea asistenței juridice suma de 2000 lei, fapt ce se confirmă prin bonul de plată nr. 270734 din 03 iunie 2013.

Ținând cont de jurisprudența constantă a Curții Europene pentru Drepturile Omului, care de nenumărate ori a reiterat că costurile și cheltuielile se repară în cazul în care au fost necesare, realmente angajate și rezonabile ca mărime, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție consideră că instanța de apel corect a încasat de la Tatiana Gîrla în beneficiul notarului public Victor Bicec cheltuielile de asistență juridică în sumă de 1000 lei, sumă care este necesară, reală și rezonabilă.

De asemenea, instanța de apel corect a respins pretenția cu privire la încasarea cheltuielilor pentru timpul de muncă pierdut în sumă de 200 lei, deoarece suma solicitată nu a fost probată, fiind o sumă declarativă, precum și pretenția cu privire la încasarea taxei de stat la depunerea cererii de apel în sumă de 75 lei, deoarece la materialele dosarului lipsește dovada achitării acestei sume, iar argumentele invocate de către recurentul-pârât în acest sens nu pot fi reținute ca întemeiate.

Astfel, din considerentele menționate și având în vedere faptul că decizia și decizia suplimentară a instanței de apel sunt întemeiate și legale, iar argumentele invocate de către recurenți sunt neîntemeiate, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de

a respinge recursurile și de a menține decizia și decizia suplimentară ale instanței de apel.

În conformitate cu art. 445 alin. (1) lit. a) CPC, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție,

d e c i d e:

Se resping recursurile declarate de către Tatiana Gîrla și notarul public Victor Bicec.

Se menține decizia Curții de Apel Chișinău din 11 iunie 2013 și decizia suplimentară a Curții de Apel Chișinău din 07 noiembrie 2013 în pricina civilă la cererea de chemare în judecată a Tatiane Gîrla împotriva notarului public Victor Bicec cu privire la obligarea eliberării certificatului de moștenitor legal.

Decizia este irevocabilă din momentul emiterii.

Președintele completului,
judecătorul
Judecătorii

Valeriu Doagă

Nicolae Clima

Iuliana Oprea

Sveatoslav Moldovan

Ion Corolevschi